

Budeme tedy společně bojovati já a ty proti každému, kdo by tvrdil, že to řekl Simónidés nebo Bias nebo Pittakos nebo některý jiný z moudrých a blahoslavených mužů.⁵

Já jistě jsem hotov účastniti se toho boje.

- 336 Ale víš, čím jest podle mého zdání výrok, že spravedlivé jest přátelům dobře činiti a nepřátelům škoditi?

Či?

Myslím, že Periandrův nebo Perdikkův nebo Xerxův nebo Isménia thébského nebo některého jiného boháče, který myslel, že má velikou moc.⁶

To máš zcela pravdu.

Dobrá, děl jsem; avšak poněvadž se ukázalo, že ani v tomto není spravedlnost a spravedlivé, co jiného by to asi bylo?

- b 10. Ještě za naší rozmluvy Thrasymachos často se strožil vpadnouti nám do řeči, ale přítomní mu bránili, chtějíce vyslechnouti náš hovor až do konce; avšak sotva jsme umkli a já jsem pronesl tuto otázku, již se nezdržel, nýbrž, vzchopiv se k útoku jako divoká šelma, vrhl se na nás, jako by nás chtěl rozsápat.

- Já a Polemarchos byli jsme leknutím omámeni; on pak na nás zvolal: Jaké žvásty to tlacháte již tak dlouho, Sókrate? A jakou pošetilost to tropíte, krčíte se jeden před druhým? Jestliže opravdu chceš věděti, co jest spravedlnost, nebuď jen samá otázka a nezakládej si na vynucování odpovědi, kterou kdo dá – vždyť víš, že tázati se jest snazší než odpovídati –, nýbrž také sám odpověz a řekni, co myslíš, že jest spravedlivé. Ale ať mi neříkáš, že to jest nezbytné nebo prospěšné nebo užitečné nebo výhodné nebo příslušné, nýbrž tvá slova buďtež jasná a určitá; věz, že se nespokojím, budeš-li mluvití takovéto tlachy.
- c
- d

Zděsil jsem se té řeči a dívaje se na něho měl jsem strach; a kdybych nebyl dříve naň pohlédl než on na mne,⁷ myslím, že bych byl oněměl. Takto však, když počínal při své vlastní řeči upadati v zuřivost, podíval jsem se naň dříve, takže jsem byl s to, abych mu odpověděl, i řekl jsem třesa se: Thrasymachu, nezlob se na nás; neboť jestliže já i zde přítel ve svých úvahách činíme nějaké chyby, věř, že chybujeme proti své vůli. Kdybychom hledali zlato, jistě bychom se dobrovolně jeden před druhým při

hledání nekrčili a nemařili tak jeho nalezení: proto když hledáme spravedlnost, věc nad všechno zlato vzácnější, nemysli, že bychom si tak bez rozumu navzájem ustupovali a nesnažili se ze všech sil, aby se nám objevila. Věř nám to, příteli. Ale bezpochyby na to nestačíme; proto by mnohem více slušelo vám znalcům, abyste nás litovali, než abyste se na nás horšili.

337

11. A on uslyšev to vypukl v posupný smích a řekl: U Héraklea, to jest ta obvyklá Sókratova ironie; já jsem to věděl a hned napřed říkal těmto zde, že nebudeš chtít odpovídati, nýbrž že se budeš přetvařovati a spíše všechno jiného dělati, než abys odpovídal, jestliže by se tě kdo na něco tázal.

Tys jistě moudrý muž, Thrasymachu, děl jsem; proto jsi dobře věděl, že kdyby ses někoho zeptal, kolik jest dvanáct, a hned při otázce napřed mu řekl: „Ať mi, člověče, neříkáš, dvanáct že jest dvakrát šest nebo třikrát čtyři nebo šestkrát dvě nebo čtyřikrát tři; věz, že se nespokojím, budeš-li mluvití takové tlachy,“ – bylo by ti, myslím, zřejmo, že by ti nikdo nemohl odpovídati při takovém způsobu otázek. Ale kdyby ti řekl: „Thrasymachu, jak to myslíš? Nesmím dáti žádnou z odpovědí, které jsi napřed uvedl? Ani tehdy ne, ty podivíne, jestliže některá z nich jest vskutku správná, nýbrž mám říci něco jiného než pravdu? Či jak to myslíš?“ – co bys mu na to odpověděl?

b

c

Nech toho! Jako by tohle bylo stejné s tam tím.

Nevím, proč by nebylo, děl jsem; pakli však to vskutku není podobné a tázanému se to takovým jen zdá, nemyslíš, že nicméně poví svůj názor, ať mu to zapovíme nebo ne?

Nejspíše tedy i ty tak učiníš; proti čemu jsem se já ohradil, z toho ty dáš něco za odpověď?

Nepodivil bych se, děl jsem, kdyby se mi po úvaze tak zdálo.

A což, ukáží-li já jinou odpověď o spravedlnosti, než jsou tyto všechny, lepší? Jaký si navrhuješ trest?⁸

d

Jaký jiný, než kterého si zasluhuje nevědoucí? Má zajisté se dáti poučiti od vědoucího; tedy i já si navrhuji, aby se mi dostalo tohoto trestu.

Ty jsi dobrý, pravil; ale kromě poučení zaplat také peníze! Ovšem, až budu mít.

Peníze tu jsou, pravil Glaukón. Než jde-li jen o peníze, mluv, Thrasymachu; neboť my všichni Sókratovi přispějeme.

- e Ovšem bezpochyby aby si Sókratés mohl vésti podle svého obyčeje: sám neodpovídati, nýbrž chytati jiného při odpovědích za slovo a vyvracet mu je.

- 338 Jakpak by mohl kdo odpovědět, můj milý, předně když věci nezná, ani netvrdí, že ji zná, za druhé, třeba snad má o ní nějaké mínění, když však mu jest od muže nikterak ledajakého zakázáno, aby svého úsudku nevyslovoval? Ale tobě spíše sluší mluvit; neboť ty tvrdíš, že to víš a že to dovedeš povědět. Nuže nerozmýšlej se, odpovídej a vyhov tak jednak mně, jednak také neodpírej poučiti tuhle Glaukóna i ostatní.

12. Po těchto mých slovech Glaukón i ostatní ho prosili, aby tak učinil. A na Thrasymachovi bylo vidět, že by rád promluvil, aby se vyznamenal, jsa si jist, že může dát výbornou odpověď; stavěl se však, jako by stál o to, abych já byl odpovídajícím. Ale b konečně povolil a řekl: To jest ta Sókratova moudrost: sám nechce poučovati, nýbrž obchází a sám se učí od jiných a není za to ani vděčen.

- Že se učím od jiných, děl jsem, to jsi řekl pravdu, Thrasymachu; tvrdíš-li však, že nejsem vděčný, nepravdu díš; vždyť se odvděčuji, jak jen mohu. Mohu pak jediné chváliti, neboť peněz nemám. A že to ochotně činím, zdá-li se mi něčí řeč dobrá, dobře poznáš ihned, jakmile dáš svou odpověď; jistě totiž mám za to, že c tvá řeč bude dobrá.

Nuže tedy slyš. Já tvrdím, že spravedlivé není nic jiného, než co jest silnějšímu prospěšné. – Ale proč mě nechválíš? To se ti nechce.

- Až napřed pochopím, co těmi slovy myslíš; neboť nyní to ještě nevím. Co jest silnějšímu prospěšné, pravíš, že jest spravedlivé. Jak si tohle, Thrasymachu, myslíš? Vždyť přece jistě nechceš říci něco takového: jestliže zápasník Púlydamas⁹ jest silnější než my d a jeho tělu prospívá hovězí maso, tedy i nám, kteří jsme slabší než on, tento pokrm jest prospěšný a zároveň spravedlivý.

Ty jsi vsutku protiva, Sókrate, a vykládáš si můj výrok tak, jak bys jej mohl co nejvíce překroutiti.

Nikoli, můj milý, jen pověz zřejměji, co myslíš.

Copak nevíš, pravil, že některé obce mají vládu tyranů, jiné demokracii, jiné aristokracii?

Jak bych nevěděl?

A toto zřízení, vláda, má zajisté v každé obci moc?

Ovšemže.

Dává pak zákony každá vláda podle svého prospěchu, demokracie demokratické, tyranie tyranské a tak dále; a pak prohlásí, že toto, co jim samým prospívá, jest pro ovládané spravedlivé, a kdo to překročuje, toho trestají, pravíce, že jedná protizákonně a nespravedlivě. To tedy jest ta spravedlnost, můj drahý, jež jest po mém soudě ve všech obcích táž, prospěch právě vládnoucí strany; tato však má moc, takže při správném usuzování vychází závěr, že všude totéž jest spravedlivé, totiž prospěch silnějšího. 339

Nyní jsem pochopil, co myslíš; avšak zdali jest to správné, či ne, to se teprve pokusím pochopiti. I ty jsi tedy, Thrasymachu, odpověděl, že spravedlivé jest to, co jest prospěšné – a přece mně jsi zakazoval, abych tak neodpovídal –, ovšem přidáno jest tu slovo „silnějšímu“. b

Malý to snad jen přídavek.

Ještě ani není zjevno, není-li veliký; avšak že jest třeba zkoumati, zdali mluvíš pravdu, to jest zjevno. Neboť poněvadž i já uznávám, že spravedlivé jest cosi prospěšného, ty však přidáváš a mluvíš o prospěchu silnějšího, což já dobře nevím, proto jest třeba to zkoumati.

Zkoumej.

13. Tak se stane, děl jsem. A tak mi pověz: není-li pravda, také poslouchati vládnoucích, myslíš, že jest spravedlivé?

Arciže.

Zdalipak jsou vládcové v jednotlivých obcích neomylní, či mohou také v něčem pochybiti? c

Ovšemže mohou také v něčem pochybiti.

Tedy při své činnosti zákonodárné bezpochyby dávají jedny zákony správně, leckteré však ne?

To si myslím.

„Správně“ pak znamená, že dávají zákony sobě prospěšné, „nesprávně“, že sobě neprospěšné? Či jak to myslíš?

Takto.

Cokoli však ustanoví, poddaní mají činiti, a to jest spravedlivé?

Jak by ne?

- d Podle tvé řeči jest tedy spravedlivé netoliko činiti to, co prospívá silnějšímu, nýbrž i opak, co mu neprospívá.

Co to mluvíš? otázal se.

To, co mluvíš ty, jak se mi aspoň zdá; ale uvažujme lépe. Shodli jsme se, že správcové, nařizující spravovaným něco konati, druhdy chybují proti svému prospěchu, že však cokoli správcové nařizují, spravovaným jest spravedливо činiti. Neshodli jsme se na tom?

Myslím, že ano.

- e Nuže tedy věz, že jsi připustil, že jest spravedливо konati také věci vládcům a silnějším neprospěšné, kdykoli vládcové proti své vůli nařizují věci jim samým škodlivé, a pro poddané, jak tvrdíš, jest spravedливо činiti, co oni nařídí – nedochází tehdy, velemoudrý Thrasymachu, takto nutně k tomu, že spravedlivé jest konati opak toho, co ty tvrdíš? Vždyť se přece slabším nařizuje činiti věc silnějšímu neprospěšnou.

- 340 Bůh ví, Sókrate, pravil Polemarchos, to jest zcela jasné.

Ovšem, jestliže ty mu to dosvědčíš, vpadl do řeči Kleitofón.

A nač, pravil jsem, jest třeba svědka? Thrasymachos uznává, že vládcové nařizují někdy věci sobě škodlivé, avšak poddaným že jest spravedливо je konati.

Ano, Polemarchu, neboť konati nařízení vládců prohlásil Thrasymachos za spravedlivé.

- b Ano, Kleitofónte, a na druhé straně také prohlásil za spravedlivé, co jest prospěšné silnějšímu. Mimo tyto obě zásady dále uznal, že silnější někdy nařizují slabším a poddaným činiti věci sobě neprospěšné. Podle těchto přiznání to, co silnějšímu prospívá, o nic více by nebylo spravedlivé nežli to, co mu neprospívá.

Ale, pravil Kleitofón, prospěchem silnějšího mínil to, o čem by silnější sám měl za to, že mu prospívá; to že má slabší konati, a to pokládal za spravedlivé.

Ale tak to nebylo řečeno, pravil Polemarchos.

Na tom nic nezáleží, Polemarchu, pravil jsem, nýbrž jestliže to nyní Thrasymachos takto míní, přijměme to od něho v tomto smyslu.

14. A řekni mi, Thrasymachu: bylo to tohle, co jsi chtěl zváti spravedlností, totiž co silnějším prospívá podle zdání silnějšího, ať jest to vskutku prospěšné, nebo ne? Tak tomu máme rozuměti?

Nikoli, pravil; či se domníváš, že silnějším nazývám člověka chybujícího, právě když se dopouští chyby?

Ovšemže jsem se domníval, že to tak míníš, když jsi přiznával, že vládcové nejsou neomylní, nýbrž že také v leccěms chybují.

Sókrate, ty jsi v řeči pravý sykofantés.¹⁰ Tak například nazýváš snad lékařem toho, kdo chybuje v zacházení s nemocnými právě vzhledem k těm jeho chybám? Nebo počtářem toho, kdo by chyboval v počítání, tehdy, kdykoli chybuje, a vzhledem k této chybě? Ale to jistě jen tak říkáme, že lékař chybil a počtář chybil a stejně tak učitel; ve skutečnosti však jistě žádný z těchto nikdy nechybuje, pokud jest tím, čím jej jmenujeme; takže v přesném smyslu slova – protože i ty dbáš přesného mluvení – žádný odborník nechybuje. Neboť chybující chybuje z nedostatku vědění, tedy v tom, v čem není odborníkem; proto žádný řemeslník nebo mudřec nebo vládce nechybuje tehdy, když jest vskutku vládcem, ale přesto každý by řekl: lékař chybil a vládce chybil. Věz tedy, že takový smysl měla ona má odpověď; v plné přesnosti jest to tak, že vládce, pokud jest vládcem, nechybuje, a nechybuje-li, že nařizuje, co jest pro něj nejlepší, a to že jest poddanému konati. Takže spravedlivým jmenuji totéž, co na začátku své řeči, totiž činiti, co jest prospěšné silnějšímu.

15. Dobrá, Thrasymachu, děl jsem; tobě tedy se zdám sykofantem?

Ovšemže.

To proto, že se domníváš, že jsem ti dal úkladně onu svou otázku, abych ti v rozpravě uškodil?

- b Dobře to vím. Ale nebude ti to nic platno; neboť tvé škůdnictví mi neujde, a když mi neujde, násilím proti mně tvá řeč nic nezmůže.

Ani bych se o to nepokusil, vážený příteli. Avšak aby se nám nepříhodilo zase něco takového, urči, zda míníš vládce a silnějšího, jak se obvykle říká, či vládce v přesném smyslu slova, jak jsi právě nyní vykládal, toho, v jehož prospěch jednati bude slabšímu spravedlivé, právě proto, že jest to prospěch silnějšího.

- c Vládce v nejpřesnějším smyslu. Nyní si prováděj své škůdnictví a sykofantuj, můžeš-li – o žádnou shovívavost se tě neprosím –, však jistě nebudeš s to.

Což myslíš, že jsem tak šílený, že bych se pokoušel stříhati lva a sykofantovati Thrasymacha?¹¹

Ted' aspoň ses pokusil, ač jsi i na to zde krátký.

Dosti takových řečí, pravil jsem. Než pověz mi: lékař v přesném smyslu, jak jsi právě vykládal, jest vydělavatelem peněz, či opatrovatelem nemocných? A rozuměj pravého lékaře.

Opatrovatelem nemocných.

Což kormidelník? Jest pravý kormidelník velitelem lodníků, či plavcem?

- d Velitelem lodníků.

Nesmíme se podle mého mínění ohlížeti na to, že pluje na lodi, a nelze ho zváti lodníkem, neboť kormidelníkem sluje ne vzhledem k plavbě, nýbrž vzhledem k svému umění a ke svému velení nad lodníky.

Pravda.

Není-liž pak každému z těchto něco prospěšné?

Ovšem.

Není-liž pak umění určeno k tomu, aby hledalo a poskytovalo toho, co jest každému prospěšné?

Ano, k tomu jest.

Nuže, zdalipak jest každému z umění prospěšné něco jiného, než aby bylo co možná dokonalé?

- e Jaký smysl má tato otázka?

Jako kdyby ses mne zeptal, zda stačí tělu, že jest tělem, či ještě něčeho potřebuje, řekl bych toto: zcela jistě ještě něčeho potřebuje. Proto také máme nyní vynalezeno umění lékařské, že tělo jest vadné a nepostačuje mu, aby bylo takové. K tomu účelu tedy bylo zjednáno to umění, aby tělu poskytovalo, co mu prospívá. Co se ti zdá, byla by tato má řeč správná, či ne?

Správná.

342

A což jest snad samo umění lékařské vadné nebo zda vůbec některé jiné umění ještě potřebuje nějaké dokonalosti – tak asi jako oči zraku a uši sluchu, k nimž proto musí přistoupiti zvláštní umění, které by opatrovalo a poskytovalo věci jim prospěšných –, zdalipak jest i v umění samém jakási vadnost a má snad každé umění potřebí jiného umění, které by opatrovalo věci pro ně prospěšné, a toto opatřující umění zase jiného a tak dále až donekonečna? Či opatří si každé samo věci sobě prospěšných? Či nemá b potřebí ani sama sebe, ani jiného k hledání toho, co by prospívalo jeho vadnosti? Neboť jednak asi v žádném umění není žádné vadnosti ani chyby, jednak nepřísluší umění, aby vyhledávalo věci prospěšných něčemu jinému než tomu, co jest jeho předmětem; samo však, je-li řádné, jest bez nedostatku a bez kazu, pokud zachovává ve svém celku svou přesnou podstatu. A uvažuj o tom v onom přesném smyslu: jest to tak, či jinak?

Patrně takto.

Neopatřuje tedy lékařství věci prospěšných lékařství, nýbrž c tělu.

Ano.

Ani jezdeckví věci prospěšných jezdeckví, nýbrž koním; tak ani žádné jiné umění neslouží samo sobě – vždyť toho nepotřebuje –, nýbrž tomu, co jest jeho předmětem.

Tak se zdá.

Avšak, Thrasymachu, umění přece vládnou a mají moc nad tím, co jest jejich předmětem.

Tu přisvědčil jen velmi nerad.

Tedy žádná znalost neopatřuje ani nenařizuje prospěchu toho, co jest silnější, nýbrž toho, co jest slabší a co jest od ní ovládáno. d

Souhlasil nakonec i s tímto, ale pokoušel se o to přiti; když pak projevil souhlas, řekl jsem: Není-li pravda, že ani žádný lékař, pokud jest lékař, neopatřuje ani nenařizuje, co jest prospěšno lékařovi, nýbrž co jest prospěšno nemocnému? Neboť jsme se shodli na tom, že lékař v přesném smyslu jest vládcem nad těly, ale ne výdělkářem. Či neshodli jsme se na tom?

Prisvědčil.

Zajisté také pravý kormidelník jest vládcem nad plavci a nikoli plavcem?

Přijato.

Nebude tedy takovýto kormidelník a správce opatřovati a nařizovati, co jest prospěšné kormidelníku, nýbrž co plavci a spravovanému.

Neochotně prisvědčil.

Nuže tedy, děl jsem, Thrasymachu, ani nikdo jiný na žádném vůdčím místě, pokud jest vůdčí osobou, neopatřuje ani nenařizuje prospěchu svého, nýbrž prospěchu toho, co mu jest podřízeno a čemu svou prací slouží; na to a na prospěch a slušné potřeby toho hledí ve všech svých řečech i ve všech svých činech.

343 16. Když jsme došli až sem ve své rozpravě a všem bylo zřejmé, že pojem spravedlnosti se přesunul na opačnou stranu, Thrasymachos, místo aby odpovídal, řekl: Pověz mi, Sókrate, máš chuť?

Jak to? tázal jsem se; nebylo by lépe, abys odpovídal, než dávati takovéhle otázky?

Protože si nevšímá, že máš rýmu, a neutře ti nos, ač bys toho potřeboval, když jí nevidíš na dobytek ani na pastýře.

A proč vlastně?

b Protože se domníváš, že ovčáci a skotáci dbají o dobré bravu a skotu, a když jej vykrmují a jemu slouží, že snad hledí na něco jiného než na prospěch pánův a svůj; a tak také se domníváš, že vládcové v obcích, kteří jsou skutečnými vládci, smýšlejí o poddaných jinak, než jak kdo smýšlí o ovcích, a že snad přemýšlejí dnem i nocí o něčem jiném než o pramenech svého vlastního
c prospěchu. A tak daleko jsi vzdálen od správného mínění o spravedlivém a spravedlnosti i nespravedlivém a nespravedlnosti, že

nevíš, že spravedlnost a spravedlivé jest vlastně cizí dobro, prospěch silnějšího a vládnoucího, avšak vlastní škoda poslouchajícího a sloužícího, kdežto nespravedlnost že jest pravý opak a že vládne nad lidmi vpravdě prostého ducha a spravedlivými, poddaní pak že konají, co jest prospěšné onomu silnějšímu, a svými službami činí onoho šťastným, sebe však ani dost málo. Tímto způsobem pak je třeba pozorovati, prostoduchý Sókrate, že spravedlivý muž proti nespravedlivému všude pochodí špatně. Předně při vzájemných smlouvách soukromých, kdekoli spravedlivý s nespravedlivým vstoupí do spolku, nikde neshledáš, že by při rozchodu spolku větší zisk měl spravedlivý než nespravedlivý, nýbrž naopak. Dále co se týče poměru k obci; kdykoli jde o nějaké dávky, spravedlivý ze stejného jmění přispívá více, onen méně, ale když o užitky, nezískává tento nic, onen mnoho. A když oba zastávají nějaký úřad, údělem spravedlivého jest, ne-li ještě nějaká pokuta, aspoň to, že jeho hospodářství zanedbáváním hyne, z obce však sám žádného užitku nemá, protože jest spravedlivý; mimo to se znepřáteluje s příbuznými a známými, když jim nechce prokázati žádné služby proti právu. U nespravedlivého však má se to všechno právě naopak. Mám totiž na mysli člověka, o jakém jsem právě teď mluvil, který má příležitost obohacovati se ve velkém; nuže takového pozoruj, chceš-li posouditi, oč více mu v soukromí prospívá býti nespravedlivým člověkem nežli spravedlivým. Nejsnáze pak to poznáš, jestliže se obrátíš k nejdokonalejší nespravedlnosti, jež činí pachatele bezprávi nejblazeštějším člověkem, ty pak, kterým bylo ukřivděno a kteří by se nechtěli křivdy dopustiti, nejnešťastnějšími. Jest to tyranie, jež nikoli v malém, nýbrž hromadně, úkladně i násilím, odnímá cizí majetek, statky posvátné i neposvátné, soukromé i veřejné. Když někdo jiný z toho odcizí jen část a vyjde to najevo, bývá trestán a upadá v největší hanbu – svatokrádci, lidokupci, lupiči, podvodníky a zloději bývají nazýváni, kdo se proviní jen jednotlivými takovými zločiny –, když však někdo se zmocní nejen majetku občanů, nýbrž i je samy si porobí a učiní otroky, takoví lidé místo těchto potupných jmen bývají nazýváni šťastnými a blahoslavenými, a to netoliko od spoluobčanů, nýbrž i ode všech ostatních,

kteří uslyší, že ten člověk jest pachatelem svrchovaného bezpráví; neboť kdo odsuzuje bezpráví, činí tak, ne že by se bál bezpráví páchatí, nýbrž z obavy, aby ho neutrpěl. Takto jest, Sókrate, bezpráví – děje-li se dostatečně velikou měrou – věc silnější než spravedlnost, důstojnější svobodného muže a lépe slušící pánu, a jak jsem tvrdil hned na začátku, spravedlivé jest prospěch silnějšího, avšak nespravedlivé přináší vlastní osobě užitek a prospěch.

- d 17. Po těchto slovech měl Thrasymachos úmysl odejítí, když nám byl jako lázeňský vylil přes uši silný proud své řeči; ale přítomní ho nepustili, nýbrž přinutili ho, aby zůstal a podal důkaz o tom, co tvrdil. I já sám jsem ho snažně prosil a řekl: Slovatný Thrasymachu, takovou řeč jsi na nás vrhl a chceš odejítí dříve, než jsi dal nebo dostal náležité poučení, zdali se má ta věc tak, či
- e onak? Či se domníváš, že to jest maličkost, co hodláš určití, ta správa života, při které by každý z nás žil život nejprospěšnější?

Já že se domnívám, děl Thrasymachos, že tomu jest jinak?

- Podobá se, že aspoň o nás žádné péče nemáš a nestaráš se, zda budeme žítí hůře či lépe, když neznáme toho, co ty sám, jak pravíš, znáš. Nuže, můj milý, hled' to ukázati i nám – nás je tolik a tu
- 345 nebudeš míti špatně uloženo, cokoli dobrého nám propůjčíš –, já věru aspoň za sebe ti pravím, že tomu nevěřím a nemyslím, že by nespravedlnost byla užitečnější než spravedlnost, ani jestliže jí kdo nechává vůli a nezabraňuje jí dělati, co sama chce. Než, můj milý, budiž si kdo nespravedlivý a budiž schopen páchatí bezpráví buď skrytě lstí nebo zjevně násilím, přece mne nepřesvědčuje, že
- b by to bylo užitečnější než spravedlnost. To snad cítí i leckdo jiný z nás, nejen já sám; přesvědč nás tedy, slovatný příteli, dostatečnými důvody, že nesprávně smýšlíme, pokládáme-li spravedlnost za cennější než nespravedlnost.

A jak bych tě přesvědčil? otázal se. Neboť nejsi-li přesvědčen tím, co jsem právě teď mluvil, jak bych ti ještě pomohl? Či ti mám ty myšlenky po lžičkách vpraviti do tvé duše?

- Při Diovi, nikoli, děl jsem; než předně, cokoli řekneš, při tom setrvej, anebo měníš-li to, měň to zjevně a neklamej nás. Takto
- c však vidíš, Thrasymachu – musíme totiž přihlídnouti ještě k předešlým příkladům –, že kdežto jsi napřed mluvil o skutečném